

Maahanmuuttaneen henkilön ohjaaminen työpaikalla

Kielitietoinen ohjaus

- Käytä selkeää kieltä tai selkokieltä suomen kieltä opettelevan kanssa.
- Selkokieli on suomen kieltä, jota on mukautettu helpommin ymmärrettäväksi.
- Selkokielessä mukautetaan: rakenteita, sisältöjä ja sanastoa.
- Käytä siis helppoja suomen kielen rakenteita, sisältöjä ja tuttuja yleisiä sanoja.
- Mieti, mitä puhekeskustelusi tietää keskusteltavasta aiheesta. Mukauta puhettasi hänelle sopivalle tasolle.
- Mieti, mitä asioita tai käsitteitä pitää selventää. Selitä ne puhekeskustelusi.

- Tarjoa ohjeita ja materiaaleja useilla kielillä, jos mahdollista.
- Anna puhekeskustelusi tietoa käsiteltävästä asiasta etukäteen myös kirjallisessa muodossa. Hän voi tutustua asiaan ennen tapaamista.
- Varaa riittävästi aikaa asioiden läpikäymiseen.
- On tärkeää, että suomen kieltä opettelevan kanssa keskustellaan suomeksi. Älä vaihda kieltä englantiin, vaikka se voisi tuntua molemmista osapuolista helpommalta. Kieli tarvitsee vuorovaikutusta kehittyäkseen.
- Ole kärsivällinen ja muista että vieraalla kielellä toimiminen on stressaavaa ja väsyttävää.
- Muista, että puheena olevat asiat eivät välttämättä ole tuttuja puhekeskustelusi. Anna aikaa kuuntelemiseen, ymmärtämiseen ja kysymiseen.

Käytä luovasti kaikkia keinoja, jotta molemmat ymmärtävät toinen toisiaan!

Kulttuuritietoinen ohjaus

- Muista, että näemme ja tulkitsemme asioita omalla tavallamme.
- Huomioi, että kulttuurinen tausta voi vaikuttaa siihen, miten puhekeskustelusi kokee tai ymmärtää jonkin asian.
- Tulkintaan voivat vaikuttaa kulttuurinen taustan lisäksi myös henkilön kiinnostuksen kohteet, asenteet, tavoitteet, motiivit, tiedot, taidot, kokemukset, henkilökohtaiset mielipiteet ja tunteet.
- Työpolkuohjaajana voit herättää avointa keskustelua kulttuurisista taustoista ja niiden vaikutuksista työpaikalla.
- Luo tukiverkostoja. Niiden avulla työntekijät voivat jakaa kokemuksiaan ja antaa vertaistukea.
- Kannusta muuta työyhteisöä olemaan avoin, tukemaan uusia työntekijöitä ja ottamaan heidät mukaan.

Ymmärryksen varmistaminen

Olet selittänyt ohjattavallesi jonkin työtehtävän. Et ole ihan varma, onko hän ymmärtänyt asian. Pyydä häntä toistamaan omin sanoin tai näyttämään, mitä hänen pitää seuraavaksi tehdä. Näin varmistat ymmärryksen.

Selkokielen lisäksi viestiä voi helpottaa muilla keinoilla:

- käyttämällä tukikuvia
- toistamalla asioita
- piirtämällä
- elehtimällä

On mahdollista, että työhön voi liittyä monenlaisia käsityksiä esimerkiksi työntekijän ja esihenkilön välisistä suhteista kuten siitä, voiko työnantajaa puhutella, voiko häneltä kysyä neuvoa jne. Muista puhua auki itsestänselvyydet – asiat, jotka ovat sinulle itsestään selviä, eivät ole välttämättä selviä muille.

Anna selkeä perehdytys. Varmista, että kaikki työtehtävät ja käytännöt selitetään selkeästi.

Mukauta työympäristöä ja käytäntöjä kulttuuristen tarpeiden mukaan. Mieti miten työyhteisössäsi voitaisiin kannustaa monikielisyyteen.

Työpolkuohjaaja
– Silta työhön

Teksti: Marja Koskela